

боку, розширення директиви все одно вимагатиме згоди країн-членів ЄС (на рівні Ради Євросоюзу). До того ж Євросоюз порушує 274 статтю «Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС», яка передбачає взаємні консультації сторін з приводу перспективних проектів і програм розвитку енергетичної інфраструктури [2].

Отже, країни ЄС та Україна повинні об'єднатись проти реалізації проекту «Північний потік-2» для перешкодження Росії посилити сфери впливу на західний енергетичний ринок та для збереження геополітичної значущості ряду європейських країн.

Література:

1. *Як Північний потік-2 вплине на економіку України: дані Мінфіну [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://24tv.ua/ukrayina_tag1119*
2. *Чому «Північний потік-2» небезпечний — інтерв'ю з експертом Михайлом Гончаром [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/chomu-pivnichnyi-potik-2-nebezpechnyi>*

В. Крошний

Науковий керівник – асистент каф. АФМ Савчин О.І.

ЛІДЕРСТВО ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

На початку XXI століття, одним з ключових чинників від яких залежить успішність діяльності організацій, визнається лідерство. Саме на розвиток лідерства сьогодні спрямовуються зусилля у багатьох країнах світу, як розвинених, так і тих, що прагнуть посилити свою конкурентоспроможність на міжнародній арені. Лідерство розвивають як у приватному, так і публічному секторах, і, зокрема, на державних службах. Лідерство є серцевиною належного демократичного врядування, сучасною концепцією управління.

Розвиток лідерства у контексті реформування державної служби, реалізації адміністративної реформи, визначення нового курсу розвитку Української держави є стратегічною умовою належного врядування в Україні. Державні службовці для того аби бути лідерами, провідниками системних реформ у суспільстві, вони повинні володіти необхідними компетенціями щодо набуття лідерських навичок та підвищення своєї кваліфікації відповідно до вимог часу. Уряд України продовжує модернізувати свій підхід до управління людськими ресурсами на державній службі у напрямку приведення державної служби у відповідність до принципів та стандартів, які широко апробовані у Європейському союзі [1].

Важливим інструментом у напрямку розвитку державної служби як умови належного врядування в Україні є розроблення профіля компетенцій лідерства. Він визначає необхідні навички, якими має володіти державний службовець аби здійснювати належне врядування, яке б забезпечувало розвиток професійної державної служби. Профілі компетенцій лідерства є основою для професійного розвитку державних службовців: для визначення особистих потреб у навчанні та вдосконалення навчальних програм і підходів до підвищення кваліфікації.

Профіль визначає бажаний набір компетенцій, що безпосередньо стосується функцій лідерства – управлінських функцій, які виконуються або мають виконуватися у майбутньому усіма державними службовцями, що займають посади керівників.

Ефективна комунікація – це здатність до ефективного обміну інформацією як по горизонталі, так і по вертикалі, з метою досягнення розуміння та підтримки на шляху реалізації цілей організації; це вміння чітко та зрозуміло формулювати свою точку зору, враховуючи потреби аудиторії, в різних умовах та з використанням різних форм (письмово та усно) та способів комунікації; це спроможність прислухатися до інших та забезпечення постійного зворотного зв'язку [2].

Важливо розробити єдиний підхід до навчання та розвитку керівників на державній службі в Україні, який включатиме, зокрема, тренінги по визначених темах відповідно до компетенцій.

Відповідно до цього вони мають демонструвати необхідні лідерські компетенції при щоденному виконанні ними своїх функцій, зокрема: слугувати прикладом етичної поведінки та дотримання принципів державної служби, досягати результатів у своєму відомстві, демонструвати аналітичне мислення та ефективну комунікацію, управляти людськими ресурсами тощо

Лідерство передбачає свідомий вибір підходів і принципів своєї діяльності, свого ставлення як до інших, так і до себе. Лідерство ґрунтується на визнанні складності та динамічності зовнішнього та внутрішнього світів, важливості розгляду різних точок зору, провокування критичного мислення та конструктивних дискусій, перевірки власних припущень та установок, але, водночас, позитивного стратегічного мислення, спроможного підтримувати команду на шляху втілення необхідних змін. Це потребує повної відданості керівника відповідним цінностям та баченню, його віри та наполегливих дій [3].

Таким чином, розвиток лідерства в Україні необхідно розглядати в контексті визнання і підтримки державної служби як конкурентоспроможного інституту, здатного привернути та утримати найкращі кадри, кваліфікованих працівників. Така концепція зумовлює і основні підходи до управління людьми на державній службі, які мають сприяти

забезпеченню успіху та впевненого майбутнього для державної служби, здатної забезпечити належне врядування.

Література:

1. Виханский О. Менеджмент: [Учебник] / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – [2-е изд.]. – М. : Фирма "Гардарика", 1996. – 415 с.

2. Мескон Майкл Х., Альберт Майкл, Хедоури Франклин Основы менеджмента: Пер. с англ. / Академия народного хозяйства при Правительстве РФ / М.А. Майорова (пер.). — М. : Дело, 2000. — 704с.

3. Осовська Г. Основы менеджменту: підручник / Галина Осовська, Олег Осовський,. – 3-е вид., перероб. и доп. – К. : Кондор, 2006. – 661 с.

І. Кульчак

Науковий керівник – к.е.н., доц. Н.Л.Михальчишин

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА РИНКУ СВІТЛИХ НАФТОПРОДУКТІВ

Основною умовою ефективного розвитку ринку нафтопродуктів є створення сприятливих умов для здійснення результативної діяльності його учасників, формування середовища «здорової» конкуренції. Ринок нафти та нафтопродуктів має низку специфічних рис, що відрізняють його не лише від товарних, але й від сировинних ринків. Більшість сучасних ринків є ринками споживачів, що спонукає продавців збільшувати свої прибутки за рахунок підвищення якості або зменшення ціни продукту, тобто стимулює відтворення господарських відносин.

Ринок нафти через жорстку врегульованість, що формується продавцями, сприяє розвитку спекулятивних операцій, оскільки він не може бути в сучасних умовах ринком споживача. Змова продавців на ринках нафти та нафтопродуктів призводить до відсутності або суттєвого послаблення конкуренції, яка є однією з основних ознак сучасних товарних та сировинних ринків. Головні продавці нафти намагаються формувати дефіцитний ринок, і покупці відповідно конкурують між собою за ресурс, що призводить до нових кон'юнктурних коливань та нестабільності. Отже, на відміну від інших ринків, ринок нафти та нафтопродуктів не є конкурентним, а світовий ринок нафти визначається як олігополістичний [1].

З точки зору об'єктів торгівлі на ринку нафти та нафтопродуктів ціноутворення має свої особливості для кожного типу ринку зокрема, наприклад, ринку сирової (товарної) нафти; нафтових палив: бензини, дизельне паливо, реактивне паливо, паливо моторне, паливо пічне побутове; продуктів нафтопереробки: олія, мастила, присадки, бітум, мазут топковий і флотський, гас